

miniBUDZOGÁŇ

NÓRSKO-SLOVENSKÝ SPOLOK č. 1/2006

Výročná správa Nórsko-slovenského spolku

Posledné valné zhromaždenie sme mali v októbri 2004. Ako sa zhostil Nórsko-slovenský spolk obdobia až po dnešok?

Treba povedať, že aktivity spolku sa niesli v duchu spolupráce s českým krajským spolkom Tsjeckisk - Norsk Forum. Obidva spolky z tejto spolupráce profitujú, hlavne väčšou návštevou organizovaných aktivít. Nie je nič horšie, ako keď na krajské stretnutie príde hŕstka ľudí. Demotivuje to ľudí, ktorí stretnutie pripravili, pretože vynaložená práca je skoro rovnaká, bez ohľadu na počet hostí. Ani členov miestnosť zívajúca prázdnotou neláka k opakovanej návšteve. Mnohé zo spoločných podujatí mali ďaleko viac než očakávanú návštevu. Z veľkých akcií minulého obdobia chcem spomenúť Mikulášske večery v roku 2004 a 2005. Horko-ťažko sa našlo miesto pre všetkých záujemcov. Mikuláš 2004 sa konal v teraz už neexistujúcej priestoroch na Økern v Oslo. Mikuláš 2005 bol v peknej spoločenskej miestnosti v štvrti Majorstua. Malí i dospelí si prišli na svoje. Po vianočných koledách prišiel naozajstný Mikuláš s čertom a anjelom a len dobré deti dostali darček. Našťastie sa ukázalo, že všetky deti boli dobré. Potom boli rozličné jedlá, po obidva roky pripravované majstrom kuchárskeho umenia, Ivanom Ričankom. Výborná zábava a jedlo bolo na marcovej akcii Česká hospoda, kde pod kuchárskou taktovkou Ivana vytvárali hospodskú atmosféru, duše podujatia, Jan Juhaňák a Jiří Judl z O.K. Tours.

Členka vedenia NSF Zuzana Olsson Biacovská niekoľkokrát za rok vybrala vhodný film a pozvali sme naň krajanov. Nikdy to nebolo viac ako desať ľudí, ale aj takéto kultúrne vyžitie ponúkame a mienime v tom pokračovať. Už vyše roku sa stretávame každú druhú stredu v mesiaci v kaviarničke Asylet. Niekedy sa nás tam zišlo aj vyše tridsať českých a slovenských krajanov pri neformálnom a družnom rozhovore.

Dôležitou časťou činnosti spolku je poskytovať členom a krajanom aktuálne informácie či už z domova, alebo radami, ktoré nám uľahčujú existenciu v nórskej spoločnosti. Týmto spôsobom výrazne pomáhame novým prisťahovalcom v styku s nóorskymi úradmi v rámci praktického života. Len pár príkladov: Ujasnenie vzťahov sociálneho a zdravotného poistenia medzi Nórskom a Slovenskom, telefonický styk s blízkymi na Slovensku, daňové úľavy, na ktoré majú noví prisťahovalci nárok, ale zriedkavo ich uplatňujú, lebo sa o nich nedozvedia. Ale aj etablovaní krajanovia sa dozvedeli, a niektorí úspešne využili, možnosť kvalitnej lekárskej starostlivosti na Slovensku, informáciu o sledovaní slovenskej televízie v Nórsku, dopravné spojenia medzi oboma krajinami, možnosti kúpeľov na Slovensku a pod. Toto je špecifická problematika, týkajúca sa iba nás, pochádzajúcich zo

Slovenska a žijúcich v inej krajine. V tomto mienime pokračovať, ba túto informačnú činnosť ešte rozšíriť. K tomu nám napomáha vlastná, obsahovo bohatá internetová stránka, kde sú všetky informácie, fotografie z niektorých podujatí, informácie o spolku a krajský časopis miniBudzogáň. Z odozvy i z monitorovania návštev stránok, vidíme, že má slušnú návštevnosť. Krajský časopis miniBudzogáň vyšiel 6x v roku 2004 a 5x v roku 2005.

Oznamy o pripravovaných spoločných podujatiach a stretnutiach úspešne distribuujeme prostredníctvom SMS správ cez mobilné telefóny. Nie každý má internet a mailovú adresu a poštový styk je z časových i cenových dôvodov na toto málo vhodný. Väčšina z nás už má a používa mobilný telefón a aj z odoziev vidíme, že táto forma komunikácia je veľmi efektívna.

K pozvánke na Valné zhromaždenie je priložené finančné vyúčtovanie spolku. Napriek nízkej sume aktív, považujem situáciu za dobrú. Naše príjmy sú v obidvoch rokoch trochu vyššie, než výdavky. Našími základnými príjmami sú členské príspevky, z ktorých sa hlavne financuje rozosielanie spolkového časopisu a prenájom miestnosti na niektoré aktivity. Verím, že v dnešnej dobe vzájomného sponzorstva každého každým, by sme mohli týmto spôsobom získať prostriedky na rozsiahlejšie projekty, ale toto je v kompetencii každého člena vedenia, či spolku. Rovnako máme možnosť požiadať o dotáciu konkrétnych projektov z Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Predpokladom je kvalitný a životaschopný projekt, ktorý by sme nedokázali financovať z vlastných zdrojov. Projekt nie sú len peniaze, ale predovšetkým ľudia, ktorí sa pre vec zapália a stanú sa motorom projektu. Uvítame vo vedení ľudí, ktorí by mali takéto vízie, potrebujeme nových ľudí s novým myslením.

Ja sám prácu vo vedení končím, v spolkovvej činnosti chcem pokračovať formou podpory novému vedeniu v rámci administratívy, rozosielením miniBudzogáňa a spravovaním spolkovvej internetovej stránky.

Vladimír Branko, predseda NSF

Vedenie Nórsko-slovenského spolku hľadá ľudí, ktorí chcú pracovať vo vedení. Mladí, či nie tak mladí, podmienkou je, aby boli členmi spolku aspoň 6 mesiacov pred valným zhromaždením a mali záujem podieľať sa na formovaní a hľadaní náplne činnosti Nórsko - slovenského spolku. Zavolajte 909 92 175, alebo 473 49 516. Alebo sa prihláste priamo na Valnom zhromaždení.

Pozrite si peknú internetovú stránku Spoločnosti priateľov Slovenska – www.slovak.no

NORSK-SLOVAKISK FORENING

Členom spolku:

Týmto zvolávame pravidelné valné zhromaždenie Nórsko-slovenského spolku, ktoré sa bude konať v stredu, 26. apríla 2006 o 19. hodine v Screamin' Chicken klube na Ibsens gate 5.

PROGRAM VALNÉHO ZHROMAŽDENIA

- A. Privítanie a oznamy
- B. Otázka legálneho zvolania valného zhromaždenia
- 1. Konštitúcia zhromaždenia
 - 1.1 Voľba predsedu zhromaždenia
 - 1.2 Voľba zapisovateľa
 - 1.3 Voľba 2 členov na podpísanie protokolu zhromaždenia spolu s predsedom zhromaždenia
 - 1.4 Schválenie zoznamu prítomných
 - 1.5 Schválenie programu valného zhromaždenia
- 2. Výročná správa výkonného výboru.
- 3. Ročná bilancia
 - 3.1 Prehľad bilancie z roku 2005
 - 3.2 Rozpočet na rok 2006
- 4. Otázka zodpovednosti výkonného výboru
- 5. Návrh úpravy výšky členského príspevku z 100 NOK na 150 NOK
- 6. Voľby

Po valnom zhromaždení pozývame krajanov a priateľov Slovenska na spoločenské posedenie pri poháriku a inom občerstvení.

Oslo, 24. marca 2006

NÓRSKO-SLOVENSKÝ SPOLOK VÝKONNÝ VÝBOR

Styret har i år 2005 hatt denne sammensetning:

Vladimír Branko formann
Zuzana Biacovská Olsson
Branislav Kamien
Eleonóra Koleničová
Magdaléna Sæthre

Výbor mal v rokoch 2005 nasledovné zloženie:

Vladimír Branko predseda
Zuzana Biacovská Olsson
Branislav Kamien
Eleonóra Koleničová
Magdaléna Sæthre

Driftsoversikt for 2005

Den eneste inntektsposten i regnskapet for 2005 utgjør medlemskontingent. 53 regulære medlemmer har til sammen innbetalt kr. 5.550.

Omløpsmidler per 24.03.06 kr. 6.148,38 er fordelt på Postgiro konto 0532.1619691 med kr. 5.216,88 og kr. 931,50 i håndpengekasse.

De største utgiftspostene i 2005 var: kopiering og utsendelse av foreningens avis (3.170 Nkr), medlemskap SZSZ (210 Nkr), postgang (104 Nkr.) og trykking av 2.000 konvolutter med foreningens logo (890 Nkr).

En detaljert oversikt over inntekter og utgifter vil være tilgjengelig for foreningens medlemmer på Generalforsamlingen.

Branko Vladimír, kasserer 24. mars 2006

Forslag fra valgkomitéen

Legges frem på Generalforsamlingen

Bilancia za rok 2005

Jedinou príjmovou položkou za rok 2005 sú členské poplatky. 53 riadnych členov zaplatilo spolu 5.550 NOK.

Finančné aktívum 6.148,38 NOK sa k 24.03.06 skladá z 5.216,88 NOK na konte Postgiro č. 0532.1619691 a z 931,50 NOK v príručnej pokladničke.

Hlavné výdavky v roku 2005 boli: Tlač a rozosielanie miniBudzogáňa (3.170 NOK), členské SZSZ (210 NOK), poštovné (104 NOK) a vytlačenie 2.000 obálok (890 NOK).

Kompletný prehľad príjmov a výdavkov bude členom spolku prístupný na valnom zhromaždení.

Branko Vladimír, pokladník 24. marec 2006

Návrh volebnej komisie

Bude predložený na Valnom zhromaždení

Vedenie Nórsko-slovenského spolku hľadá ľudí, ktorí chcú pracovať vo vedení. Mladí, či nie tak mladí, podmienkou je, aby boli členmi spolku aspoň 6 mesiacov pred valným zhromaždením a mali záujem podieľať sa na formovaní a hľadaní náplne činnosti Nórsko - slovenského spolku. Zavolajte 909 92 175, alebo 473 49 516. Alebo sa prihláste priamo na Valnom zhromaždení.

Rjukan Vertikál

Utorok ráno...

Nervózný jak pes, v robote rátam minúty do konca. Po tretej začnem so sekundami. Cez Vianoce tu bolo -16°C cez deň, so Žanetou sme lietali po všetkých ľadoch v okolí Oslo. Konečne o pol piatej sa na plný plyn dovalí Žaneta, hodím ju domov a ja sa rútim ďalej smer letisko Gardemoen. Hneď v prvej hale sa na mňa usmieva brčková ryšavá hlava spolu s Mirom, pomaly už v polospánku. Takže druhú polovicu posádky by sme mali šťastlivo v Nórsku. Nakladám ich do auta a po hodine bezpečne odovzdávam do Žanetine starostlivosti.

Hneď po večeri vyletí z nedočkavého Riša, "kam zajtra?" Skúsime im šetrne oznámiť, že predpoveď je na +6°C a dážď, pravdepodobne do rána z ľadu v okolí Oslo nič neostane. No akosi dostávam pocit, že keď sa Rišo s Mirom už raz rozhodli, polezú aj keby ten blbý vodopád nemal byť zamrznutý.

Na druhý deň ráno už rezignujem. Vezieme Žanetu do práce a zbytok posádky valí smer Haultjern. Malý lezecký raj, ukrytý pol hodinku pešo od sídliska, s takmer 300 cestami. Na jednej lezeckej stene vyteká malinký pramienok, ktorý sa v zime mení na WI 5 Nøkkens Rike. Cestou nám do kroku prší a na jazere je síce 15 cm ľadu, no na ňom je ešte po členky vody. Rišo sa zbabelo plíži pár krokov za mnou, keď to pod mnou rupne, aby mal čas utiecť. Ľad to našťastie vydržal a ľadopád to desne počasie tiež.

Za šialeného dážďa sa začne Frfník ako prvý ťahať hore ľadom, nadávajúc, že kým založí druhu vývrtku, prvú mu vyplaví voda. Ako druhy Miro, hlasne komentujúc Rišove istiace schopnosti. Vľavo je nádherne silná línia ľadu a Frfen to z dôvodu "ja neviem vítať ľavou rukou" všetko narezal do pár centimetrov ľadu na pravo. Polovica vývrtek mu trčí pár centákov z ľadu, na čo dostáva Miro hysterický záchvat. Už len kvôli tomuto divadlu sa oplátilo týchto dvoch šialencov dotiahnuť až sem.

Po pár hodinách, mokrí ako myši balíme saky paky a utekáme pre Žanetu. Dnes robí posledný deň, zajtra už lezieme v plnej zostave.

Večer sa strhne energická debata kam zajtra, ľady v okolí Oslo už nestoja za to, bude treba vypadnúť niekam ďalej.

Je šesť ráno a snažím sa nejakو presvedčiť sám seba, že aj keď mám dovolenku, ja vlastne chcem vstať tak skoro. Raňajky, nahádzať veci do auta a o ôsmej padáme smer Gol. Asi dve a pol hodiny cesty, no jednoznačne najlepší crag v Nórsku. Cestou je stále okolo 0°C st., no keď prichádzame do koryta rieky, všetky stromy sú biele, a ľad je šialene krehký. Miestna legenda Leslie Ayres nám vysvetľuje, že cele sviatky bolo -20°C cez deň a ľad sa prakticky nedá ísť, treba hodiť vrchné lano. Miro na seba hádže vystroj, stavia sa pod WI 6, Leslie nechce veriť svojim očiam a ešte raz ma presviedča, že by bolo fajn ísť s horným lanom. Že sa sem ťažko dostáva sanitka. Ja ich radšej poslúchnem a hádzem dole lano, zakiaľ Miro kašle na podmienky a začína sa štverať hore. Všetko je premrznuté a je úplne zbytočné ísť. Vývrtky by nemali šancu vydržať, polovicu má aj tak navŕtanú v bublinách. Celý ľad je jeden strašný chaos, pomaly sa dostáva na 6

metrov od vrchnej kotvy. Tam ešte len nastávajú problémy, treba vyliezť asi trojmetrovú špičku ľadu, strašne sa to rozpadá a každým zatnutím je to ešte horšie. Pozerá sa na zlanováky a nadáva ako pohan. Chýbajú mu dva metre a za boha to vyliezť. Chvalabohu to nakoniec zvláda a sľubujeme si, že zo spodu sa už dnes ťahať nebude.

Hodíme ešte par línií, dnes večer budeme spať spánkom spravodlivých. Ja sa pokúšam v tejto zime vyčarovať oheň, no sprosté nórske noviny sú asi vyrobené z nehorľavého papiera. Nakoniec sa toho ujme Miro a nejakو sa mu to podarí rozduchať. Mal ráno viac slivovice ako ja, kvalitnejší dych... Leslie nám dnešné výkony ohodnotil na WI6+ kvôli prakticky zbytočnosti ísť, s čím som úplne spokojný. Teším sa na Rjukan.

Piatok 13teho...

Ráno odmietame všetci vstať. Sme riadne unavení, Gina (Žaneta) drapsla chrípka a s frflaním sa poberá na ďalšiu dvojhodinovú cestu do Rjukanu. Ešte aj kalendár nám praje, je Piatok 13-teho. Miro sa pokúša prvú pol hodinu fotiť z auta ľady čo sú takmer všade po okolí, no nakoniec to po príchode do Rjukan vzdáva. Je tu 157 registrovaných ľadopádov, čo je moc, to je moc. Gino má chrípku na plný úväzok, nechávame ju na chate a ideme sa voľakde rozliezť. Voľba padá na Svingfoss, ľad čo má úplne čarovné miesto. Uprostred zákruty za Rjukanom. Parkujeme auto križom cez cestu, nechávam ho naštartované a zapnuté svetlá. Pekne nám svieti na ľad, dáme trošku nočného lezenia. Štverám sa hore ako prvý, ľad je úplne super, v polovici steny Frfen uteká k autu a púšťa muziku. Ešte som v živote neliezol z cesty, v noci a s pustým Guano Apes. Ak padnem, a prejde ma auto, bude sa to na pohotovosti ťažko vysvetľovať. No nálada je úplne neskutočná.

Zas ďalšie bolestivé vstávanie. Niektu tu o pol piatej buntošil na terase, nakoniec sme zistili, že nám susedia nechali na lavičke nejaké potraviny. Asi už poznajú Frfna, ten človečik je jak votrelec, v tele kyselina, potraviny pri ňom miznú jak lode v Bermudskom trojuholníku.

Rozliezame sa v cragu Krokan, kúsok za Rjukanom. Je tu opäť strašná spústa ciest, Frfník stále sníva o D10 Fission, ja ho stále krotím, že na to ešte nedorástol a Miro mu furt nadáva, že on ho môže aj s jeho blbými drytoolingami... S Ginom vešiame klasiku, Kjøkkentrappa, potom sa nasťahujeme k chalanom, ktorí potiahli Fyrstikka za 5.

Večer púšťame chalanom Madagaskar, Rišo okamžite mení prezývku Frfen na Rico a Miro z Ocka na Kowalského. Zo mňa ostáva Seržant. Niektu im predsa musí dávať rozkazy.

Deň posledný..

Dnes máme na pláne Koniec sveta, "Verdens Ende" štyri dĺžky WI 5. Potom balíme domov, bol som s Ginom v noci na pohotovosti, chytili ju z chrípky bolesti ucha. Ostáva teda v aute, čo jej nikto z nás nezávidí. Neliezť v Rjukane a ešte musieť byť zavretá v aute. Vystrája nás aspoň na zlanák do koryta, treba zlaniť k päte Rjukanfossen pri malom jazierku. Odtiaľ očumujeme Lipton, najserióznejšiu vec v oblasti.

Rico dostáva rozkaz utrieť si sliny a vyraziť hore k päte nášho ľadopádu. Prvá dĺžka má hneď 16 metrový kolmý nástup, ako správny seržant sa rozhodujem obetovať vojakov ako prvých a tak vyháname Riša. Vždy ma uvádza do vytrzenia ako je Miro schopný ísť a pritom veselo fotiť oboma rukami. Rišovi to radšej nepoviem.

Prvý štand je v snehovom žľabe, aby sme to skrátili na tri dĺžky zakladáme štand na novo pár metrov vyššie. Ako druhý som na rade ja, Rico po mne pokrikuje, že takýto žľab by on lyžoval. Veselo sa napcháva klobásou a Kowalski zase istí a fotí.

V druhom štande voláme posily z auta, nad nami je starý hrdzavý plot a za ním sa za chvíľku objavuje Gino. Čaká nás najkrajšia a najťažšia časť cesty. Pre zmenu posielame Kowalského, nech vyskúša aký je to pocit, keď má parták na druhom konci lana namiesto reversina v ruke foťák. Trošku ho trénujeme, nech to dá sólo, no potom ako začne trucovať a prestane zavrtávať, ho zas musím donútiť, nech tam predsa len niečo zaistí. Dost' to všetko praská, robí to pod zbraňami taniere, stále nadáva, že sa tam na figu stojí. Hádám to dáko dolezie. Hneď na vrchu nechá ísť Gina a opúšťa stanovisko s foťákom v ruke. Ten chlap je horší ako Japonec. No musím ho nechať, lebo by vymazal všetky fotky so mnou.

Doliezam to s batohom na chrbte, zúrim ako divý pes. Batoh má cez 7 kil, hore už mlátim z posledného. Miro sa na mňa iba usmieva, lezie tam hore po hrane ako kamzík a tlačí ma do všelijakých póz, vraj "davaj, hoď voľačo akčné". Ja neviem, či to voľačo akčné nebudem ja a smerom dolu. Už fakt nevládzem. Za chvíľku dolieza aj Rico, tiež mu už na piaty deň dáko vynecháva forma. No keď sa za chvíľku opýta, či ideme priamo do cragu dať tú D10, prevraciam očami. Gino dostáva sľub, že sa sem vrátíme o dva týždne a bez chrípky.

Vladimír Kušnier

Máte v rukách nové číslo Budzogáňa – mohlo kľudne obsahovať 16 a viac strán textu a fotografií, ale v žiadnom prípade by som ich nechcel vyplniť sám. miniBudzogáň je naša krajanská aktivita, nech mi nikto nepovie, že sa medzi nami nenájde viac ľudí, ktorí sa chcú podeliť o zážitky, či už cestovateľské, alebo z nórskeho prostredia, o dovolenkové typy na Slovensku, čokoľvek (Toto som napísal predtým, než som dostal dva pekné príspevky od Veroniky a Vlada). Tu je napríklad užitočný tip na telefonovanie na Slovensko a do iných krajín. Tip, za ktorý ďakujeme, nám poslala jedna členka spolku.

Ak máte doma pevnú linku, vyskúšajte alternatívu telefonovania priamo cez Telenor, či inú telefírnu, telefonovať cez Telespare. Vytočíte číslo 81 06 80 80, ozve sa Vám po nórsky, že táto služba stojí 0,24 NOK za minútu a dostanete volací signál, kedy vytočíte číslo abonenta na Slovensku, včítane predvol'by 00421. Minúta stojí takto 0,24 + 0,24 NOK, teda 0,48 NOK. Pozor, toto však platí len na pevnú linku na Slovensko, na mobil je to myslím 3.80 NOK / minúta. Poplatok sa účtuje cez telefónny účet, takže sa netreba nikde registrovať. Spojenie je zvukovo kvalitné.

(Mnohí naši členovia a čitatelia využívajú na telefonovanie Skype spojenie cez internet, kde volajú zadarmo. Moja skúsenosť je, že zvuková kvalita je dosť nízka a dávam prednosť kvalitnému počutiu za nízku cenu.)

Do e-mail pošty nám prišla nasledovná správa. Je adresovaná krajanom a po súhlase autora ju tu uverejňujem v plnom znení. Spolok samozrejme nemieni vyvíjať podnikateľskú činnosť týmto, ani iným smerom. Pre mňa je informácia zaujímavá ilustráciou pohľadu a tendenciami v slovenskej spoločnosti.

Milé vedenie Nórsko-Slovenského spolku,

volám sa Jozef Kuruc. Bývam v Bardejove. Dohovorím sa po anglicky, trochu aj po švédsky.

Chcel by som vám ponúknuť spoluprácu v oblasti sprostredkovania pracovnej sily pre nórske zamestnávateľov. V tejto veci ide o to, že my sme schopní dodať pracovníkov z rôznych profesií pre potreby nórske zamestnávateľov. Ak by sa niekto z vás chcel na túto úlohu podujat', vaša práca by spočívala v tom, že vy by ste v Nórsku hľadali záujemcov o pracovníkov zo Slovenska. Určite by ste našli niekoľko firiem, či podnikov, ktorí by chceli dať prácu slovenským občanom. Slovenských robotníkov by zamestnávala naša firma EUROSTAV PLUS s. r. o., na základe riadnej pracovnej zmluvy, takže dane a všetky odvody by sa platili na Slovensku. My by sme vysielali požadovanú pracovnú silu do Nórska na miesto určenia práce. Nórski zamestnávatelia by fungovali ako zadávatelia práce, ktorí by v tomto prípade boli oslobodení od všetkých daňových a odvodových povinností. Systém platby je nasledovný. Nórski zadávatelia práce budú posilať peniaze najprv vám. Vy si z tejto čiastky necháte určité percento pre seba za sprostredkovanie práce v Nórsku. Potom pošlete zvyšnú sumu peňazí nám. My si z tejto sumy necháme tiež niečo pre seba za sprostredkovanie roboty slovenským robotníkom. Ostatnú čiastku použijeme na pokrytie výplat slovenským pracovníkom. Veľa slovenských robotníkov je ochotných ísť pracovať za v priemere 6 Eur na hodinu. Ak vybavíte napríklad, že nórsky zadávateľ práce vám za každého robotníka zaplatí, napríklad, 12 Eur na hodinu, 4 Eur by mohlo pripadnúť vám, 2 Eur na hodinu nám. Ak, napríklad, slovenský robotník odpracuje 200 hodín mesačne, keď si to spočítate, zistíte, koľko zarobíte na 1 robotníkovi vy. Ak bude takých robotníkov 10, alebo viac, vždy si môžete zrátať o koľko sa bude váš zisk znásobovať. Na tomto princípe pracuje v škandinávskych krajinách mnoho Poliakov a je tam už aj niekoľko Slovákov. Ak budú slovenskí robotníci zamestnaní v našej firme, nebudú potrebovať pracovné povolenie v Nórsku. Ďalšou alternatívou je, že by išli pracovať na živnostenský list a s nami by uzavreli zmluvu o sprostredkovaní práce. V tomto prípade by tiež, ako živnostníci, nepotrebovali pracovné povolenie.

Verím, že uznáte, že je to rozumný projekt, lebo tým pomôžete slovenským pracovníkom, sebe aj nám. Nájde sa medzi vami niekto, kto sa bude chcieť tejto činnosti venovať? Prosím, odpovedzte mi.

S pozdravom

Jozef Kuruc
EUROSTAV PLUS s. r. o.
Kacvinského 2849
085 01 Bardejov
Tel. 00421908278534
e-mail: vackerprins@stonline.sk

Ako som letela-neletela z Bratislavy

Poznáte ten pocit, keď prekonáte hranice a ste zase na Slovensku? Zase doma, kde viete, kde čo vybaviť a rozumiete úplne všetkým, všetko sa vám zdá známe. Mňa tento príjemný pocit prepadne zakaždým, keď zavítam na Slovensko. Je pravda, že túto moju eufóriu sa snažia uzemniť nepríjemné predavačky, ktoré sa tvária, že ich vyrušujem v ich plodnej debata, ak sa ich náhodou niečo opýtam, rôzni úradníci, železnice svojimi večne meškajúcimi vlakmi, na ktoré pripoj aj tak nenadväzuje ap. Ale ja sa iba tak nevzdávam a teším sa z toho, že som zase doma.

Pri mojej nedávnej návšteve Slovenska boli však aj hranice mojej zhovievavosti prekročené. Ale pekne po poriadku. V jedno pekné piatkové popoludnie som mala odletieť z Bratislavy cez Prahu do Oslo. Po dvojtzýdňovej služobnej ceste na Slovensku som sa veľmi tešila, že večer uvidím svojho manžela a budem v našom útulnom bytiku, niečo dobré si uvaríme a budeme si užívať piatkový večer. Všetko vyzeralo veľmi sľubne, do odletu lietadla z Bratislavy zostávala už iba pol hodina, keď sa z reproduktorov ozvalo hlásenie, že lietadlo do Prahy bude meškať asi pol hodiny. Nič to, povedala som si, veď v Prahe mám aj tak času habadej, tak mi to aspoň rýchlejšie prejde. Ale o päť minút sa ozvalo ďalšie hlásenie: „Let do Prahy je z technických príčin zrušený!“ Trochu ma to znepokojilo, ale keďže bolo ešte iba 13:00, tak som si bola istá, že táto situácia sa hravo zvládne. Do miestnosti vošla mladá dáma a snažila sa niečo vysvetľovať. Keďže mala veľmi slabý hlasok, tak ju naozaj počuli možno piati ľudia zároveň a my obďaleč sme ani len netušili, čo sa bude ďalej diať. Aby som ešte vykreslila situáciu, tak na toto lietadlo čakalo asi tak 30 ľudí, väčšinou cudzinci - Nemci, Angličania, Francúzi, ktorí boli služobne na Slovensku a niektorí z nich sa chystali domov iba na víkend a v pondelok sa zase vracali do práce na Slovensko. Proste všetci sme chceli byť čo najskôr tam, kam sme sa chystali. Nasledovalo vyzdvihnutie si batožiny v priletovej hale a návrat do odletovej haly, kde sme sa mali prihlásiť pri okienku Českých aerolínií. Tu nás mladá slečna opustila. Za zatvoreným okienkom sedeli dve dámy a búšili do počítača, ako sa len dá. Dostali zoznamy pasažierov a my sme čakali ďalej. Keďže som bola jedna z mála, ktorí hovorili po slovensky, snažila som sa ostatným vysvetliť, čo sa deje a ako sa bude ďalej pokračovať. Lenže informácie k nám neprenikli ani od zamestnancov letiska ani od dám za okienkom. Po hodnej chvíli sa začali zbierať letenky. Tu sme sa dočkali ďalšieho prekvapenia. „Vy máte elektronickú letenku? Tak to bude problém, ajajaj!“, vyhrkla na mňa pani. Snažila som sa jej vysvetliť, že na stránkach ČSA nás k tomu výslovne vyzývajú a zároveň som nechápala problém. Po čase som pochopila, že všetky zmeny bolo treba urobiť v centrále a my sme naďalej čakali. Skrátim to - 5 hodín pred okienkom bez jedla, bez pitia, bez toho, aby sme sa posadili. Báli sme sa odísť od okienka, aby nám náhodou aj tieto zamestnankyne ČSA neutiekli. Nikto nám nepodal žiadnu informáciu, dokonca sa na mňa slečna zo začiatku nášho dobrodružstva osopila, keď som sa jej opýtala, či ja môžem niekam zavolať alebo nejakú pomôcť. Aj som volala - do centrály ČSA do Prahy, do cestovky do Oslo, všade rovnaká odpoveď -

treba čakať. Dvaja Angličania to vzdali a kúpili si nové letenky na SkyEurope. Štyria nešťastníci, ktorí cestovali do Frankfurtu (do Frankfurtu sa predsa lieta odvádiť!), dopadli najhoršie - museli prespať v Bratislave. Ja som sa snažila presvedčiť ČSA a dala som im zoznam lietadiel do Oslo z Viedne, všetky alternatívy. Márne, zatiaľ čo taxíky odvádzali ostatných do Viedne, mne utekal čas. Nakoniec to vyšlo - posledné miesto v poslednom lietadle z Viedne. „Beriete? Môže byť, že Vás aj tak nevezmú, môže to byť overbooking.“ Jasný, že som to vzala. Taxík vyrazil mimo diaľnice. Jasný, on ušetrí za diaľničnú známku, ale ja som si už hrýzla nechty. Vbehnem na letisko, mám už iba 15 minút do odletu. Schmatnem hneď prvú zamestnankyňu viedenského letiska a ona sa na mňa usmeje a milo sa prihovori. To bolo v ten deň prvýkrát. Vtedy som už vedela, že to dopadne dobre. Dopadlo. Vybavila mi check-in, dobehla som k lietadlu, kde už na mňa čakali a na moje prekvapenie som sedela v business class.

Večer som sa zvitála s manželom a mali sme super piatkový večer. Ale aj tak som dlho rozmýšľala nad tým, prečo jedno zrušené lietadlo v Bratislave spôsobilo taký chaos. Prečo sa nenašiel niekto, kto by sa ujal situácie, zaviedol nás do reštaurácie, podal informácie a usmial sa na nás? Veď lietadlá sa rušia celý čas, s tým zamestnanci letiska musia počítať.

Nenechala som to iba tak, napísala som sťažnosť na ČSA. Odpoveď som nikdy nedostala. Ale o týždeň sa mi ozvala pani z ČSA Oslo - vraj mi na konto vrátia istú časť peňazí za overbooking pri mojom poslednom lete.

Veronika Aspelund

V jednu aprílovú nedeľu minulý rok sa nás zišlo na Frognerseteri asi 25 krajanov. Dôvodom bola návšteva Zuzany Kostelníkovéj, filmárky Slovenskej televízie v Košiciach, ktorá s nami natočila pre ST televízny portrét krajanov v Nórsku. Pripravovaný program sme avizovali našim doma, ktorí nám hovorili, že nič také sa asi nevysielalo. V decembri sme Zuzane napísali mail, kde sme sa spýtali na osudy natočeného materiálu. Odpovedala nám:

Ospravedlňujem sa, že som sa neozvala skôr, ale máme tu, ako každý rok, absolútne Vianočné - pracovné šialenstvo. Často som myslela na to, že sa ozvem a dám vedieť, čo sa vlastne s materiálom udialo, ale pravda je taká, že som to odkladala s nádejou, že sa ešte niečo zmení. Totiž, po mojom príchode z Oslo nastali veľké komplikácie s programom, kvôli ktorému som do Nórska vycestovala a tak som reportáž o Vás všetkých odložila na neskôr. A to bola osudová chyba, pretože neskôr som sa k tomu nemohla vrátiť. Nechcem sa však vyhovárať, materiál stále existuje, kazety som v žiadnom prípade nezmazala a rátam s tým, že to pripravím s ročným oneskorením - ale predsa. Preto v súčasnej dobe nie je možné ešte nič poslať, každopádne na to ale myslím a cítim sa kvôli tomu aj dosť nepríjemne - s ohľadom na to, aké úsilie si Ty sám vyvinul, aby sme sa mohli všetci stretnúť. Nie je celkom štandardná situácia, aby som nakrútený materiál nepoužila, zatiaľ som stále všetko zužitkovala - skôr alebo neskôr, čo platí, žiaľ, v tomto prípade...

Ešte raz sorry sorry sorry, myslím na to, a tú reportáž určite na budúci rok uvidíš (aj všetci ostatní, samozrejme).

Zuzana

Do spolkovej i redakčnej pošty nám prišli viaceré správy o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, na ktorých sa prvý krát môžu zúčastniť aj občania SR, ktorí nemajú v Slovenskej republike trvalý pobyt, teda mnohí z nás. Dve z nich uverejňujeme:

Vážení krajanovia,

dovoľte mi informovať Vás, o možnosti zúčastniť sa na voľbách do NR SR. Tento rok máte po prvý krát príležitosť voliť svojich zástupcov do NR SR a tým ovplyvniť výsledok volieb.

Právo voliť do NR SR má každý občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň volieb dovŕšil 18 rokov veku a podľa novely zákona o voľbách toto právo prislúcha aj tým, ktorí nemajú trvalý pobyt na území SR a ktorí boli zapísaní do osobitného zoznamu voličov.

Voľby sa budú konať 17. júna 2006.

Podmienkou zúčastnenia sa volieb je, aby ste písomne požiadali o zaregistrovanie sa do osobitného zoznamu voličov. Žiadosť musí byť doručená najneskôr do 28. apríla 2006 na adresu Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava – Petržalka. K žiadosti musí byť priložené čestné vyhlásenie v štátnom jazyku, že nemáte trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a fotokópiu časti platného cestovného dokladu Slovenskej republiky s osobnými údajmi, alebo fotokópiu osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky.

Po splnení vyššie uvedenej podmienky Vás Mestská časť Bratislava – Petržalka zapíše do osobitného zoznamu voličov a zašle Vám najneskôr 35 dní pred dňom volieb na adresu miesta pobytu v cudzine obálku, hlasovacie listky, návratnú obálku a poučenie o spôsobe hlasovania. Po obdržaní týchto listín, hlasovací lístok vložíte do obálky, ktorú zalepíte a vložíte ju do návratnej obálky označenej heslom „VOĽBA POŠTOU“ a odošlete ju poštou.

ES – HZDS dlhodobo zastáva názor, že ochrana záujmov zahraničných Slovákov je nedostatočná a treba ju zlepšiť. ES – HZDS podporuje návrh programu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorý sa dotýka kultúry a kultúrneho dedičstva, šírenia a propagácie slovenskej kultúry v zahraničí, osvety, médií a informácií, vzdelávania a školstva, slovenského školstva v zahraničí, štúdiá v Slovenskej republike, mládeže a športu, vedy a výskumu, právneho postavenia, sociálnej oblasti, hospodárskej oblasti a programu štátnej podpory a starostlivosti.

Bližšie sa parlamentné voľby môžu rozhodnúť o tom, ktoré zo strán a hnutí získajú reálny vplyv na formovanie politiky budúcej vlády SR aj voči našim krajanom žijúcim v zahraničí. Keďže náš program zahŕňa prakticky všetky oblasti spolupráce, radi by sme s Vašou podporou získali taký volebný výsledok, ktorý by nám, ako súčasť budúcej vlády, umožnil jeho skorú realizáciu.

S pozdravom

Vladimír Mečiar

predseda ES - HZDS

Vážení krajanovia,

napriek tomu, že slovenskí občania žijúci v zahraničí majú prostredníctvom médií informácie o konaní predčasných parlamentných volieb na Slovensku, dovoľte nám požiadať o zverejnenie informácie o možnosti aktívnej účasti Slovákov žijúcich v zahraničí na parlamentných voľbách vo Vašich krajaňských médiách

Účasť Slovákov žijúcich v zahraničí na parlamentných voľbách v Slovenskej republike

V súlade so zákonom č. 333/2004 Z.z. o voľbách do Národnej rady SR sa môžu volieb dňa 17. júna 2006 zúčastniť tí občania SR, ktorí nemajú v Slovenskej republike trvalý pobyt, respektíve tí, ktorí trvalý pobyt majú, ale v čase volieb sa zdržiavajú mimo územia SR. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy môžu občania SR hlasovať aj korešpondenčne, t.j. prostredníctvom pošty.

Ak občan SR nemá trvalý pobyt na území Slovenska a chce voliť poštou, musí zaslať žiadosť o zapísanie do osobitného zoznamu voličov tak, aby bola doručená najneskôr 50 dní pred dňom volieb, t.j. do 28.4.2006 na adresu: Miestny úrad Bratislava-Petržalka, organizačné oddelenie, Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava 5.

K žiadosti musí priložiť:

- čestné prehlásenie, že nemá trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky /v slovenskom jazyku/, ktoré vlastnoručne podpíše, podpis nemusí byť notársky overený
- fotokópiu časti platného cestovného dokladu Slovenskej republiky s osobnými údajmi, alebo fotokópiu osvedčenia o štátnom občianstve SR.

Všetky potrebné doklady k voľbám mu budú doručené poštou, vrátane inštrukcie.

Len ten hlasovací lístok bude uznaný za platný, ktorý bude spätne doručený najneskôr v posledný pracovný deň pred dňom volieb, t.j. 16.6.2006.

V prípade záujmu môžete podrobnejšie informácie získať na web stránke Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí www.gszs.gov.sk, alebo na:

Miestnom úrade

Bratislava-Petržalka

Tel.: +421-2-682865500

Fax: 63814964

Tel.: +421-2-68286822 /organizačné oddelenie/

e-mail: organiz@petrzalka.sk

So srdečným pozdravom

Vilma Prívarová

predsedníčka Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

www.volby2006.sk

R.S.V.P.

V nedávnom čísle Forumu, časopisu českého krajanského spolku, bol uverejnený zaujímavý článok / list pána veľvyslanca Českej republiky, Jaroslava Horáka. S povolením autora uvádzam tú najdôležitejšiu časť:

"Vážení přátelé,

Nedávno jsme měli možnost společně oslavit státní svátek České republiky – 28. říjen. Česká republika se tím hlásí k odkazu a kontinuitě československé státnosti, založené právě 28. října 1918 a tento den je pro nás právem nejvýznamnějším státním svátkem v kalendářním roce.

Jako každoročně, i letos uspořádalo velvyslanectví při této příležitosti slavnostní recepci v reprezentačních prostorách úřadu. Pro mě osobně, pro moji manželku i pro ostatní zaměstnance ambasády je to den, na který se velmi těšíme. Je to vpravdě náš svátek, který chceme oslavit důstojně a s hrdostí. Zveme na něj nejen velvyslance a další diplomaty, státní úředníky, významné norské osobnosti, naše pracovní partnery, ale i naše osobní přátele a samozřejmě ty, s nimiž nás pojí společný vztah k naší vlasti. A to mě vede k malému zamyšlení.

Recepce je chvíle navýsost slavnostní a pořádající velvyslanectví má plně právo cítit se tak, jako by v ten den bylo, s trochou nadsázky, středem vesmíru. Proto se chce takřkajíc blýsknout, všechno musí svítit čistotou a klapat jak dobře namazaný stroj.

Však také tomu předchází velmi pečlivé přípravy a porady, aby každý věděl přesně, co má dělat, co a kolik koupit, jaké menu nabízet, kde stát, co doplňovat, čemu věnovat pozornost. České velvyslanectví již tradičně patří k těm štedřejším, čemuž odpovídá poměrně bohaté a pestré pohoštění. Díky kulinářskému umění našeho kuchaře pana Mareše a úsilí ostatních členů technického personálu se pak můžeme chlubit opravdu vysokou úrovní nabídky.

Ten letošní maratón jsme oproti minulosti zahájili již ve 13.00 hodin. Napřed byli zváni velvyslanci a vysocí státní úředníci, poté ostatní diplomaté a obchodní partneři a nakonec, jako již tradičně, krajané.

Krajané představují skupinu nejpočetnější, a proto ji zařazujeme na samotný závěr. Letos jsme pozvali 256 osob a přibližně tolik jich také přišlo. S většinou se už já i moje paní osobně známe, některé jsme viděli poprvé. Je vždycky milé popovídat si alespoň chvíli v rodné řeči. Přesto mám z toho letošního setkání trochu zvláštní pocity. Samozřejmě, že ne každý musí ovládat protokol, ale zdvořilé je potvrdit svoji účast. Na pozvánce je totiž v pravém rohu vytištěno R.S.V.P., což je francouzská zkratka "raďte laskavě odpovědět", a příslušné telefonní číslo. Zavolat a říci, že přijdu, je minimum a my tak získáme přehled o očekávaném počtu hostů, což pomáhá zejména při zajišťování cateringu. Pokud se někdo neohlásí, ale přesto přijde, pochopitelně ho nepošleme pryč. K elementární slušnosti ale patří po vstupu podat ruku hostiteli a představit se, což se vždycky nestalo. Někteří hosté mě a moji ženu přehlédli jako širé rodné lány a už ode dveří rekognoskovali terén, kde se nachází onen roh hojnosti, jako by právě jedlo a pít bylo tím hlavním a jediným, kvůli čemu vlastně přišli.

Samostatnou kapitolou je oblečení. Jdu-li na recepci, navíc ve státní svátek, ať již vlastní nebo cizí, pak si logicky na

sebe vezmu to nejlepší, co mám. Nemusí to být smoking, to by bylo na pozvánce zvlášť zdůrazněno. Ale společenský oblek je samozřejmostí a nemáme-li jej, pak alespoň světlou košili doplněnou kravatou a slušné kalhoty. Ano, hovořím především o pánech. Dámy považují otázku společenského oděvu za jaksi přirozenou součást jejich image.

Na naši recepci se, bohužel, dostavilo několik hostů v džínách a ve svetrech. Neobstojí vysvětlení, že žádný oblek právě nemají. Ví-li, že půjdu na slavnostní akci, pak si slušné oblečení prostě nějak seženu. A pánové, nezlobte se, ale sako, kalhoty a kravatu by měl mít ve svém šatníku každý. Džiny na recepci jsou tou proslulou pěstí na oko, nehledě k tomu, že vypovídají cosi o vztahu hosta k hostiteli a vlastně k celému podniku."

"Nechci generalizovat ani moralizovat. Těší mě, že většina "našich" lidí se chovat umí a že hlavním smyslem jejich účasti na státní recepci byla, je a bude především společenská oslava a vyjádření sounáležitosti s českým státem, v neposlední řadě pak i přání vzájemně se setkat mezi sebou."

Váš
Jaroslav Horák

Obsah článku je pozitívne kontroverzný, hlavne tým, že pochádza od činného diplomata a veľvyslanca. Ja som sa mu potešil – bol pre mňa signálom otvorenosti a pragmatických vzťahov medzi veľvyslanectvom a verejnosťou. Tu je diplomat, ktorý vidí problém, a je ochotný s ním niečo robiť a zvolí si na to cestu priameho dialógu. Nie "diplomatické" chodenie okolo horúcej kaše a hľadanie cesty, ako to zaonačiť.

Treba povedať, že ja sám som si častú skratku R.S.V.P. na pozvánkach z nášho veľvyslanectva vykladal opačne. Myslel som si, že v diplomatickom svete, ktorý je iný než náš, R.S.V.P. znamená Regrettez s'il vous plaît, teda dajte nám vedieť, ak neprídete. A takto som to aj praktizoval. Dôvodom omylu možno bolo, že na niektorých pozvánkach sa vyskytuje Regrets only a telefónne číslo, čo naozaj znamená "zavolajte, ak neprídete". Ak by sa ma niekto spýtal, čo R.S.V.P. znamená, asi by som povedal "odpovedzte, prosím". Ale v diplomatickej súvislosti som si "vydedukoval", že je to naopak.

Sviatočná atmosféra a nálada a oblečenie.

Napadá ma nasledovná úvaha. Keď je v Nórsku štátny sviatok 17. máj, tak je naozaj veľmi prirodzené obliecť sa formálne a slávnostne, ten sviatok je vo vzduchu už od predchádzajúceho dňa. Žehlilo sa, ráno sa deti vyobliekajú do sprievodu, hudba v rádiu, dychovky na ulici, ostatní ľudia, všetko dýcha sviatkom. Rovnako mám v pamäti prvomájové oslavy. Ale 28. október je v Nórsku možno pracovný deň, človek si najprv musí odrobiť, absolvovať zvyčajné každodenné rutiny, nič v okolí sviatočnú náladu neevokuje, štátny sviatok a sviatočná nálada začína až pri vstupe na veľvyslanectvo. Nechcem tým ospravedlniť texasky, len chcem ukázať, že to nie je len tak a človek v obleku a kravate na niektorých pracoviskách môže tiež pôsobiť ako tá "päť na oko". To si každý musí vyriešiť sám pre seba, ako sa dostaviť na slávnostnú udalosť patrične slušne oblečený.

Vlado Branko